

Ağdamın işğalından 22 il ötür

Düz 22 il öncə, 1993-cü il iyul ayının 23-də terrorçu Ermənistanın silahlı qüvvələri Ağdam rayonu işğal edib. Erməni hərbi birləşmələri Ağdam istiqamətindəki Xıdırlı, Sarıcalı, Qiyaslı və Muradbəyli kəndlərini işğal edərək, Ağdam şəhərinə daxil olub, günün ikinci yarısında şəhər tamamilə işğal edilibdir. Ağdamın işğalı Dağlıq Qarabağ ətrafında Laçın və Kəlbəcərdən sonra 3-cü böyük itki idi. Sonrakı döyüşlər nəticəsində Ağdamın üçdə ikisi də işğal edildi. Erməni hərbi qüvvələrinin Ağdam hücumu nəticəsində şəhər yerlə yeksan edilib. 122 kənd, 24 min 446 yaşayış binası, 48 sənaye və tikinti müəssisəsi, 160 məktəb binası, 65 səhiyyə mərkəzi, 373 mədəniyyət ocağı, 1 teatr, 3 məscid və 2 muzey yandırılıb, tamamilə məhv edilib. Erməni terrorçuları uşaq və böyük, qadın və kişiye fərq qoymadan vəhşicəsinə insanları qətlə yetirərək, bununla bəşəriyyətə qarşı ən ağır cinayət törədiblər. Erməni təcavüzündən xilas olan azərbaycanlılar bu gün ölkəmizin 58 bölgəsində məskulaşıblar.

Ağdam şəhəri Ağdam rayonunun inzibati mərkəzi olub, Qarabağ düzündə ən iri şəhərlərdən biridir. Paytaxt Bakıdan 358 km aralıda yerləşir. İşğal nəticəsində rayona 13 milyard ABŞ dollarından artıq məbləğdə ziyan dəyib. Ağdamda bütün dünyada yeganə olan Çörək Muzeyi var idi. Qeyd edək ki, "Ağdam" sözü qədim türk dilində "kiçik qala" deməkdir. Uzaq keçmişdə bu ərazidə yaşamış türkdilli qəbilələr özlərini müdafiə etmək üçün əsasən kiçik qalalar tikirdilər. Zaman keçdikcə, bu şəhərin adının mənası dəyişib. XVIII əsrin birinci yarısında Qarabağ Xanı Pənahəli xan bu şəhərdə özü üçün ağ daşdan imarət tikdirmək barədə əmr verib. Həmin imarət uzun müddət ətraf kəndlərin sakinləri üçün bir növ oriyentirə çevrilib. Bu mənada, "Ağdam" - günəş şüaları ilə nurlanmış işıqlı, ağ ev deməkdir.

Hazırda rayonun inzibati mərkəzi Quzanlı kəndində yerləşir. Ağdam indi ərazisinin 20 faizinə sığınmış, 1094 kvadratkilometrik ərazisinin 247 kvadratkilometrində (ümumi ərazisinin 22,6 faizi) Ağdamın 60 min sakini məskunlaşıb. Qalan 100 min nəfər isə respublikanın 58 rayonunda müvəqqəti sığınacaq tapıb. İşğal nəticəsində Ağdamın rayon mərkəzi ilə birlikdə 90 kəndi, 10 kolxozu, 2 sənaye, 100-dən artıq mədəni-maarif, bir o qədər də səhiyyə obyektini düşmən əlinə keçib. Vətən uğrunda gedən savaşa 6 mindən artıq ağdamlı şəhidlik zirvəsinə yüksəlmiş, minlərlə insan fiziki şikəstlik qazanmış, Azərbaycanın cəsəət rəmzi, Qarabağın mübarizlik istinadgahı olan Ağdam indi düşmən nəzarətində olsa da, xalqımız əmindir ki, erməni işğalına son qoyulacaq. Respublikamızın müxtəlif guşələrində məskunlaşaraq Ağdam qubarını qəlbində həsrətə çevirənlərin bir istəyi, bir təmənnası var: tez bir zaman ərzində doğma yurda qayıtmaq!

Prezident İlham Əliyev çıxışlarında ölkəmizin ərazi bütövlüyü ilə bağlı dəfələrlə vurğulayıb: "Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqları işğalçı qüvvələrdən azad olunmalıdır. Azərbaycanın məcburi köçkünləri öz doğma torpaqlarına qayıtmalıdır, o cümlədən Dağlıq Qarabağa qayıtmalıdır. Təbii ki, torpaqlarımız sülh yolu ilə azad edilməsə, istənilən vasitə ilə azad ediləcəkdir".

Bu sözlər, həmçinin dövlət başçısının beynəlxalq tədbirlərdəki qətiyyətli bəyanatları öz ata-baba yurdlarından didərgin salınmış insanlarda sabaha ümidi artırır və məcburi köçkünlər, o cümlədən ağdamlılar inanırlar ki, problemin siyasi həlli sahəsində ölkə Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin siyasi səyləri, həyata keçirdiyi qlobal tədbirlər müsbət nəticəsini verəcək və onlar tezliklə öz doğma ata-baba yurdlarına qayıdacaqlar.